

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/5/2021
Identifikačné číslo spisu: 6218010135
Dátum vydania rozhodnutia: 02.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6218010135.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci obvineného Z. A. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 2. júna 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného Z. A. proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, sp. zn. 10T/45/2018 z 13. augusta 2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného Z. A. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018, bol i obvinený Z. A. uznaný za vinného zo zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b), písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona a § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona, zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona a prečinu obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že

- dňa 19. januára 2018 v čase okolo 09.30 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišiel obvinený spolu s Z. Q. a X. I. na osobnom motorovo vozidle zn. V., nezisteného evidenčného čísla do obce O. Q., kde vodičom uvedeného vozidla bol X. I., ktorý vozidlo odstavil v blízkosti miestneho kultúrneho domu, následne obvinení Z. A. a Z. Q. vystúpili z vozidla a prišli ku vchodovým dverám riadne uzamknutého rodinného domu súp. č. XXX, ktorý patrí otcovi obvineného Z. A. - E. A., a tu Z. Q. pravým kľúčom, ktorý predtým obvinený Z. A. odcudzil svojmu otcovi, odomkol visiaci zámok na petlici na vchodových dverách, vchodové dvere si otvoril a bez súhlasu E. A. neoprávnene vošiel do rodinného domu, kde zo zadnej miestnosti odcudzil notebook zn. E. ,, spolu s nabíjačkou, ktorý si vložil pod bundu, dvere na dome opäť uzamkol a spolu s obvineným Z. A., ktorý ho zatiaľ čakal na dvore a dával pozor, odišli za X. I., ktorý ich čakal, kým vykonajú krádež a potom všetci spolu na vozidle zn.

Škoda Fabia, modrej farby, nezisteného evidenčného čísla z obce odišli, čím takto pre poškodeného E. A. odcudzením spôsobili škodu XXX,- Eur;

- dňa 05. marca 2018 v presne nezistenom čase okolo 07.30 hod. v obci Q. X. vošiel bez súhlasu oprávnenej osoby do neuzamknutého rodinného domu č. XXX zapísaného na LV č. XXXX, jedinej užívateľky I. R., nar. XX. P. XXXX, kde vošiel cez zatvoreného neuzamknuté vchodové dvere do chodby rodinného domu, následne ďalšími neuzamknutými dverami vošiel do izby, kde sa v tom čase nachádzala poškodená I. R., ktorej povedal, aby mu dala peniaze, na čo mu ona odpovedala, že nemá, následne z voľne položenej hnedej koženej peňaženky, ktorá sa nachádzala na operadle postele vybral finančnú hotovosť 1 ks bankovky nominálnej hodnoty XX,- Eur, 1 ks bankovky nominálnej hodnoty X,- Eur a tiež z voľne položenej pokladničky nachádzajúcej sa vedľa peňaženky vybral finančnú hotovosť 1 ks mincu v hodnote X,- Eur a 2 ks mince v hodnote X,- Eur, pričom pri odchode z rodinného domu z vnútornej strany vchodových dverí vytiahol zastrčený kľúč do zámku dverí, s ktorým z vonkajšej strany uzamkol vchodové dvere rodinného domu, kde poškodenú zamkol v dome, čím poškodenej I. R. viac ako pol hodinu bránil v užívaní osobnej slobody a spôsobil jej škodu krádežou finančnej hotovosti vo výške XX,- Eur.

Za to bol odsúdený podľa § 212 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. d), písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona Okresný súd Veľký Krtíš obvineného Z. A. na výkon uloženého úhrnného trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Zároveň Okresný súd Veľký Krtíš uložil obvinenému Z. A. podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona povinnosť nahradiť poškodenej I. R., nar. XX. P. XXXX, bytom Q. X. XXX, škodu vo výške XX,- Eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2019 na podklade odvolania, ktoré podal obvinený Z. Q., v zmysle § 324 Trestného poriadku rozhodoval aj o obvinenom Z. A., v dôsledku čoho podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku s použitím § 2 ods. 1 Trestného poriadku okrem iného zrušil aj rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018 a sám v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že uznal obvineného Z. A. za vinného s použitím § 2 ods. 1 Trestného zákona z pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. a), písm. b) zákona č. 214/2019 Z. z. účinného od 1. augusta 2019 spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Krajský súd v Banskej Bystrici uložil obvinenému Z. A. podľa § 194 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 2 ods. 1 Trestného zákona, § 36 písm. d), písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. h), písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona ho zaradil na výkon predmetného trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň obvinenému Z. A. uložil podľa § 287 ods. 1 Trestného zákona povinnosť uhradiť poškodenej I. R., nar. XX. P. XXXX, bytom Q. X. XXX, škodu vo výške XX,- Eur.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici bolo dňa 23. júna 2020 doručené vlastnoručne spísane dovolanie obvineného Z. A., ktoré podal z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. d), písm. e), písm. g) Trestného poriadku (č. l. 294 spisu). Zároveň požiadal Krajský súd v Banskej Bystrici o pridelenie ex offio advokáta podľa § 37 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, aby tento mohol konať v dovolacom konaní a to z dôvodu, že je nemajetný a nemá ako uhradiť trovy obhajoby.

Opatrením predsedu senátu Okresného súdu Veľký Krtíš z 15. júla 2020 bola obvinenému Z. A. ustanovená obhajkyňa JUDr. Rita Tóth, advokátka v Leviciach, ktorá dňa 6. októbra 2020 doručila Okresnému súdu Veľký Krtíš dovolanie (č. l. 310 - 311 spisu), v mene a v prospech obvineného Z. A.,

proti právoplatnému rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods.1 písm. c), písm. d), písm. e), písm. g) Trestného poriadku. Obvinený Z. A. odôvodnil svoje dovolanie tým, že mu bolo predmetným rozsudkom zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, hlavné pojednávanie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, vo veci konal, alebo rozhodoval orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov v trestnom konaní a rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Má za to, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by svojim konaním naplnil skutkovú podstatu prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a teda súd nesprávne subsumoval jeho konanie pod príslušnú skutkovú podstatu. Obvinený Z. A. poukázal na to, že v predmetnej veci rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2019, ktorým mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a podľa evidencie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce je zaznamenaný koniec tohto trestu na 11. mája 2017, avšak v rámci iného trestného konania vedeného proti obvinenému Z. A. rozhodol Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 19. novembra 2018, sp. zn. 10T/75/2018, ktorým mu uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, ktorého koniec je zaznamenaný na 11. decembra 2023. Obvinený Z. A. považuje evidenciu oboch trestov za nepochopiteľnú, keď rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 19. novembra 2018, sp. zn. 10T/75/2018, by mal byť zrušený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2019. Navrhol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“ alebo „dovolací súd“), aby ako súd dovolací podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018 a rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš z 19. novembra 2018, sp. zn. 10T/75/2018, bol v neprospech obvineného Z. A. porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku, ako i v konaní ktoré mu predchádzalo a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil predmetné rozsudky vo výroku o treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku a prikázal Okresnému súdu Veľký Krtíš, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Okresný súd Veľký Krtíš v súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku doručil rovnopis dovolania obvineného Z. A. prokurátorovi Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš (ďalej len „prokurátor“) s upozornením, že sa môže k dovolaniu v lehote 30 dní vyjadriť. Prokurátor uvedenú možnosť využil a dňa 20. novembra 2020 doručil Okresnému súdu Veľký Krtíš svoje vyjadrenie (č. l. 320 - 321 spisu), v rámci ktorého uviedol, že obvinený Z. A. v dovolaní nekonkretizuje, akým spôsobom malo byť zásadne porušené jeho právo na obhajobu, ktoré by zodpovedalo dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý orgán činný v trestnom konaní, sudca, alebo prísediaci mal byť vylúčený, ani ktoré dôkazy boli vykonané nezákonným spôsobom v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Oporu v spise nemá ani obvineným Z. A. uvádzané tvrdenie, že hlavné pojednávania bolo dňa 13. augusta 2018 vykonané v jeho neprítomnosti, nakoľko zo spisu vyplýva, že bol na pojednávaní prítomný a urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. K námietke, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by obvinený Z. A. naplnil skutkovú podstatu prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona a súd nesprávne subsumoval jeho konanie pod uvedenú skutkovú podstatu a jeho vina nebola jednoznačne preukázaná [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], prokurátor poukázal na to, že Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018, podriadil protiprávne konanie obvineného Z. A. pod skutkovú podstatu zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Prokurátor označil celé dovolanie obvineného Z. A. za zmätočné a poukázal na to, že rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018 bol aj vo vzťahu k obvinenému Z. A. v celom rozsahu zrušený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2019, právoplatný 18. septembra 2019. Prokurátor navrhol Najvyššiemu súdu SR, aby na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. f) Trestného poriadku odmietol dovolanie obvineného Z. A., nakoľko smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Okresný súd Veľký Krtíš dňa 3. februára 2021 predložil Najvyššiemu súdu SR dovolanie obvineného Z. A. spolu s trestným spisom na rozhodnutie.

Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal najskôr dovolanie obvineného Z. A. z hľadiska procesných podmienok a zistil, že dovolanie je podané proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018, ktorý bolo zrušený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2018. Najvyšší súd SR má ale za to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto považuje dovolanie obvineného Z. A. podané v rámci dvojinštančného konania proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2018, ktoré fakticky nahradilo rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018 a teda došiel k záveru, že dovolanie Z. A. bola podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), avšak dovolanie obvineného Z. A. nespĺňa zákonnú podmienku uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku veta prvá, teda obvinený Z. A. podal dovolanie bez využitia svojho zákonného práva podať riadny opravný prostriedok, o ktorom by bolo rozhodnuté, ktoré zistenie vylučuje vecný prieskum a je dôvodom odmietnutia dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 324 Trestného poriadku, ak je dôvod, na ktorého základe rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, ktorá nepodala odvolanie, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech. Rovnako rozhodne v prospech obžalovaného, ktorému je na prospech dôvod, na ktorého základe rozhodol v prospech zúčastnenej osoby.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že obvinený môže napadnúť dovolaním iba rozhodnutie druhostupňového súdu, v našom prípade krajského súdu, ktorým bolo na základe nim podaného riadneho opravného prostriedku (t. j. odvolania) právoplatne vo veci rozhodnuté. Podmienkou prípustnosti dovolania teda je, že rozhodnutiu predchádzalo dvojinštančné konanie. V danej veci prebehlo dvojinštančné konanie, avšak nie na podklade odvolania, ktoré by podal obvinený Z. A.. Prokurátor podal odvolanie čo do výroku o treste proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš z 13. augusta 2018, sp. zn. 10T/45/2018, u obvinených Z. Q. a Z. A., doručené Okresnému súdu Veľký Krtíš 14. augusta 2018 (č. l. 141 spisu), následne však podaním doručeným Okresnému súdu Veľký Krtíš dňa 4. októbra 2018 oznámil, že berie svoje odvolanie voči obvinenému Z. A. späť (č. l. 155 spisu). Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol v rámci odvolacieho konania rozsudkom z 18. septembra 2019, sp. zn. 3To/103/2018 na podklade odvolania, ktoré podal Z. Q., ako spoluobžalovaný a o obvinenom Z. A. rozhodoval na základe ustanovenia § 324 Trestného poriadku a teda v zmysle zásady „beneficium coheasionis“. Ustanovenie § 324 Trestného poriadku samé o sebe predpokladá, že existuje dôvod, na základe ktorého rozhoduje odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, ktorá nepodala odvolanie. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že už samotná zásada, ktorú v konaní použil Krajský súd v Banskej Bystrici predpokladá situáciu, že v rámci odvolacieho konania rozhoduje súd okrem obžalovaného, ktorý podal opravný prostriedok aj o obžalovanom, ktorý síce svoje zákonné právo na podanie riadneho opravného prostriedku nevyužil, ale rozhodovanie odvolacieho súdu je na prospech i jemu. Z prejednávanej trestnej veci vyplýva, že obvinený Z. A. svoje zákonné právo na podanie odvolania nevyužil, a tak o ňom nebolo a ani nemohlo byť rozhodnuté, a skutočnosť, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol v zmysle § 324 Trestného poriadku i o obvinenom Z. A. nemožno považovať za splnenie podmienky vyjadrenej v ustanovení § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd SR dospel k záveru, že obvinený Z. A. nevyužil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok, o ktorom by bolo rozhodnuté a teda nie je splnená podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Vzhľadom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky po zistení, že neboli splnené podmienky dovolania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 372 Trestného poriadku, dovolanie obvineného Z. A. podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku na neverejnom zasadnutí odmietol, a to bez preskúmania veci.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.